

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ข.

ระหว่าง	บริษัท อ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท ข.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท อ. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ข. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้แจ้งผลการรวมธุรกิจ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ข. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxx จดทะเบียนนิติบุคคล ณ กรุงเทพฯ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประกอบธุรกิจ โดยให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บริษัทในเครือ รวมถึงบริการให้การสนับสนุนทางการเงิน บริการให้การสนับสนุนด้านเทคนิค และบริการให้การสนับสนุนด้านธุรการต่าง ๆ ในยุโรป อเมริกาเหนือ เอเชีย และแอฟริกา มีรายได้รวมในปี ๒๕๖๕ จำนวน xxx,xxx.xx ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท อ. เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ของบริษัท ออ. ประกอบธุรกิจหลักในการค้นหา สืบค้น เฝ้าระวัง และสกัดสารไฮโดรคาร์บอน รวมถึงการแปรรูป ผลิต กลั่น และทำการตลาดสารต่าง ๆ ทั้งนี้ บริษัท อ. มีบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย จำนวน ๒ บริษัท

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท ว. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxx จดทะเบียนนิติบุคคล ณ รัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบธุรกิจลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) ที่เป็นบริษัทในเครือธุรกิจของบริษัท วว. รายได้รวมในปี ๒๕๖๕ จำนวน x,xxx.xx ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท ว. มีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย จำนวน ๑ บริษัท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

บริษัท อ. เข้าซื้อหุ้นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ในบริษัท ว. โดยมีบริษัท อ.๑ ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันของบริษัท อ. เป็นผู้ถือหุ้นเพียงรายเดียวภายหลังการรวมธุรกิจแล้วเสร็จ ทั้งนี้ การรวมธุรกิจมีมูลค่า จำนวน xx,xxx.xx ล้านบาท

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท อ.๑ จะมีสัดส่วนหุ้นในบริษัท ว. ร้อยละ ๑๐๐

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจ ฝ่ายผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. ประกอบธุรกิจให้บริการด้านต่าง ๆ แก่บริษัทในเครือ รวมถึงบริการให้การสนับสนุนทางการเงิน บริการให้การสนับสนุนด้านเทคนิค และบริการให้การสนับสนุนด้านธุรการต่าง ๆ เมื่อพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) พบว่า บริษัท อ. เป็นบริษัทในเครือของบริษัท ออ. ประกอบธุรกิจค้นหา สํารวจ เจาะ และสกัดสารไฮโดรคาร์บอน รวมถึงการแปรรูป ผลิต ก๊าซ และทำการตลาดสารต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงสารหล่อลื่น (Lubricants) สำหรับในประเทศไทยมีบริษัท อ. ในเครือ จำนวน ๒ บริษัท ซึ่งทั้งสองบริษัทผลิตพลาสติกสำเร็จรูป เม็ดพลาสติกคอมพาวด์และเม็ดสีมาสเตอร์ เม็ดพลาสติกอุตสาหกรรมขั้นสูง (Thermoplastics) ซึ่งไม่ใช่สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจครั้งนี้

สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท ว. ประกอบธุรกิจลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) ที่เป็นบริษัทในเครือธุรกิจของบริษัท วว. ในการขายเครื่องยนต์ (Label Engine) และ สินค้าบำรุงรักษาเชิงป้องกันของยานยนต์ (Automotive Preventive Maintenance) แก่ตลาดมวลชน และผู้ค้าปลีก ผู้ติดตั้ง และลูกค้าพาณิชย์ รวมถึงผู้จัดจำหน่าย และผู้ได้รับใบอนุญาต ซึ่งรวมถึงผู้รับจ้างผลิตสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ เมื่อพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) พบว่า บริษัท ว. เป็นบริษัทในเครือของบริษัท วว. ที่ประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับสารหล่อลื่น (Lubricants) และ สินค้าหล่อเย็น (Coolants)

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจแล้วพบว่า การรวมธุรกิจกรณีนี้มีตลาดที่ทับซ้อนกันและเป็นสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดสารหล่อลื่น เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีความทับซ้อนกันของผู้ประกอบธุรกิจ และมียอดเงินขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาทในตลาดดังกล่าว

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจรวมถึงผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) มีการประกอบธุรกิจในตลาดที่ทับซ้อนกันและเป็นตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ จำนวน ๑ ตลาด ได้แก่ ตลาดสารหล่อลื่น

อ้างอิงจาก คุณสมบัติของสารหล่อลื่นพื้นฐาน^๑ พบว่า วัสดุหล่อลื่น หมายถึง วัสดุที่ผลิตเพื่อลดความฝืดและการสึกหรอทำให้เครื่องมือและเครื่องจักรกลต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยระบายความร้อนและล้างสิ่งสกปรกออกจากบริเวณผิวสัมผัสที่ต้องการหล่อลื่น ผลิตจากน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานมี ๓ ประเภท คือ (๑) น้ำมันพื้นฐานจากปิโตรเลียม (๒) น้ำมันพื้นฐานสังเคราะห์ และ (๓) น้ำมันพืชหรือสัตว์ วัสดุหล่อลื่นสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ (๑) ผลิตภัณฑ์หล่อลื่น คือ สารหล่อลื่นที่เข้าไปแทรกเป็นฟิล์มหรือเยื่อบาง ๆ อยู่ระหว่างผิวของวัสดุที่เสียดสีกันเพื่อลดความฝืดและลดการสึกหรอให้ได้มากที่สุด (๒) สารหล่อลื่นที่เป็นของเหลว ซึ่งเรียกว่า น้ำมันหล่อลื่น (Lubrication Oils or Lube Oils) เช่น น้ำมันเครื่อง น้ำมันเกียร์และน้ำมันเฟืองท้าย เป็นต้น และ (๓) สารหล่อลื่นที่มีลักษณะกึ่งเหลวกึ่งแข็ง ได้แก่ จาระบี (Grease) ใช้หล่อลื่นในจุดหรือบริเวณที่ไม่สามารถกักเก็บน้ำมันไว้ได้ เช่น ตลับลูกปืน ล้อ ลูกหมาก หูแหวน หรือแบริ่งลูกปืนบางชนิด เป็นต้น

คณะกรรมการสหภาพยุโรป (European Commission)^๒ มีความเห็นว่า สารหล่อลื่นถือเป็นตลาดสินค้าแยกต่างหากจากน้ำมันพื้นฐานและสารเคมีเติมแต่ง สารหล่อลื่นยังสามารถแยกตามจุดประสงค์การใช้งาน เช่น เพื่อใช้ในยานยนต์ (ผลิตภัณฑ์หล่อลื่นยานยนต์) เรือ (สารหล่อลื่นสำหรับอุตสาหกรรมเดินเรือ) เครื่องยนต์ไอพ่น (ผลิตภัณฑ์หล่อลื่นเครื่องยนต์อากาศยาน) และอุตสาหกรรม (ผลิตภัณฑ์หล่อลื่นอุตสาหกรรม)

- **การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)**

พิจารณาถึงการทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability) ของตลาดสารหล่อลื่น พบว่า สารหล่อลื่นมีหลายประเภทโดยแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานแบบเฉพาะ จึงไม่สามารถทดแทนกันด้านอุปสงค์

- **การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)**

พิจารณาถึงการทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability) ของตลาดสารหล่อลื่น พบว่า มีกระบวนการผลิตที่แบบเฉพาะตลอดจนสารเคมีเติมแต่งต่าง ๆ รวมถึงเครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิต เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด จึงไม่สามารถทดแทนกันด้านอุปทาน

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจสามารถจำหน่ายสารหล่อลื่นให้แก่ผู้บริโภคได้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศไทย ดังนั้น ขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ระดับประเทศไทย

๖. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาส่วนแบ่งตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ เป็นไปเพื่อพิจารณาว่ากรณีการรวมธุรกิจครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเข้าข่ายต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจหรือไม่ ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

^๑ ที่มา: วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์. สืบค้นจาก <https://www.krtc.ac.th/html/images/stories/chapter7.pdf> (๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

^๒ การพิจารณาการรวมธุรกิจ เลขที่ M.9014/2020 – PKN Orlen/Grupa Lotos

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดสารหล่อลื่น ในปี ๒๕๖๕ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด ๓ รายแรก คือ ๑) กลุ่ม ป. ๒) กลุ่ม ช. และ ๓) กลุ่ม บ. โดยก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท อ. และบริษัท ว. มิได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด เนื่องจากมีส่วนแบ่งตลาดไม่ถึงร้อยละ ๕๐ และมีได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรกในตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาด้วยกันตั้งแต่ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป นอกจากนี้ ภายหลังจากการรวมธุรกิจบริษัท อ. มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย จึงไม่เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ว. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท อ. และบริษัท ว. ซึ่งมีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการในประเทศไทย จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณาการรวมธุรกิจเห็นว่า บริษัท อ. เข้าถือหุ้นบริษัท ว. ในสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท ว. ซึ่งเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดสารหล่อลื่นในประเทศไทย โดยทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ ไม่มีผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดในตลาดดังกล่าว เนื่องจากไม่มีผู้ประกอบการรายใดที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และไม่มีผู้ประกอบการสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมารวมกันเกินกว่าร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป ในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศดังกล่าว

ต่อมาเมื่อพิจารณายอดขายเงินขายในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบการที่ถูกรวมธุรกิจมียอดขายเงินขายรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาทในตลาดสารหล่อลื่นในประเทศไทย จึงถือว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็น “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง” ตามความในข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

เมื่อการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ข. เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง จึงเข้าองค์ประกอบที่จะต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ บริษัท อ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจกับบริษัท ข. เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๖ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ถือเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีมติเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท อ. และบริษัท ข. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๖ กันยายน ๒๕๖๖